

**Силабус курсу
ІСТОРІЯ МИСТЕЦТВ
(ІСТОРІЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА)**

Освітній ступінь – Бакалавр
Галузь знань: 02 Культура і мистецтво
Спеціальність: 026 Сценічне мистецтво
Освітньо-професійна програма «Акторське мистецтво»
Кількість кредитів – 2

Рік підготовки – 1, семестр – 1

Компонент освітньої програми: Обов'язковий
Дні занять: четвер, 10.35 – 11.10 ауд.345 (Винниченка, 10)
Консультації: понеділок 14.05, ауд. 345

Мова викладання: українська

Керівник курсу

канд. пед. наук, доц. Палій Наталія Віталіївна

Контактна інформація paliy.nataliya.v@mail.com 097 98 19 711

Опис дисципліни

Курс «Історія музики» побудований відповідно концепції навчального процесу вищої школи та є одним з важливіших дисциплін музично-теоретичного циклу, який має велике значення для підготовки майбутніх фахівців сценічного мистецтва. Вузівський курс «Історія музики» передбачає широкий історичний та культурологічний підхід до явищ, що вивчаються; його предметом є процес розвитку зарубіжної музичної культури.

Для реалізації такого підходу до вивчення дисципліни у курсі впроваджено метод культурологічного розгляду навчального матеріалу, який демонструє сутнісний прояв окремих явищ у межах складного взаємозв'язку феноменів культури, залучаючи філософський контекст історичного часу.

Програма вивчення навчальної дисципліни «Історія музики» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 026 Сценічне мистецтво.

Навчальний контент

Назви змістових модулів і тем	Результати навчання
Змістовий модуль 1. Музика давніх культур.	
Тема 1. Музична культура античного світу.	Знати еволюцію стилів музичного мистецтва, основні етапи та напрямки еволюції музичної культури античності, Середньовіччя, Відродження. Вміти аналізувати явища музичної культури та музичний матеріал музики давніх культур.
Тема 2. Музична культура Середньовіччя.	
Тема 3. Музична культура епохи Відродження.	
Змістовий модуль 2. Музичне мистецтво Західної Європи доби Просвітництва.	
Тема 4. Георг Фрідріх Гендель (1658-1759); Йоганн Себастьян Бах (1685-1750).	Знати характерні особливості музичного стилю доби Бароко.

Тема 5. Віденська музична школа та її роль у розвитку західноєвропейської музичної культури.	Аналізувати стиль представників Віденської музичної школи; здійснювати художньо-естетичний аналіз музичних творів.
Тема 6. Романтизм у західноєвропейській музиці.	Характеризувати розвиток музичного мистецтва доби Романтизму, художній стиль, чинники жанрової та формотворчої системи.
Змістовий модуль 3. Специфіка функціонування та розвитку музичної культури XX-поч. XXI ст..	
Тема 7. Музична культура Франції. К. Дебюссі, М. Равель. Творчий портрет А. Онегера, Д. Мійо.	Знати специфіку функціонування та розвитку музичної культури XX-поч. XXI ст.. Вміти аналізувати музичні твори представників різних композиторських шкіл. Аналізувати основні напрямки та стилі музичного мистецтва.
Тема 8. Музична культура Англії, США, Іспанії, Італії.	
Тема 9. Західноєвропейське музичне мистецтво XX ст.	

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК11.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ФК10	Здатність сприймати нові знання у галузі культури та мистецтва та інтегрувати їх із уже наявними, зорієнтуватися на рівні спеціаліста в певній вузькій області театрального мистецтва, яка лежить поза межами вибраної спеціалізації.
ФК16.	Уміння користуватися науковою літературою, архівними матеріалами. Здатність займатися самоосвітою.
Програмні результати навчання	
ПРН 1.	Володіти культурою мислення, здатністю до узагальнення, аналізу і синтезу в професійній діяльності.
ПРН 2.	Володіти державною мовою України, культурою висловлювання, вмінням логічно будувати власне мовлення (письмове та усне).
ПРН 12.	Розуміти наукові публікації за обраною спеціалізацією і відслідковувати найновіші досягнення за цією спеціалізацією, спілкуючись з колегами.
ПРН 13.	Знайти відповідні наукові джерела, які належать до професійної діяльності.

ПРН 17.	Знати основні етапи (епохи, стилі, напрямки) у розвитку музики, літератури, образотворчого мистецтва, кіно; історичні та сучасні факти про життя і творчість видатних особистостей у сфері мистецтва.
ПРН 21.	Планувати організацію творчо-виробничого процесу, забезпечувати поетапність пошуку вірного мистецького рішення вистав та видовищ усіх видів та жанрів на високому художньому рівні.

Літературні джерела

1. 100 великих композиторів/ Автор-составитель Д.К. Самин. - М., 1999.
2. Белецкий И. Антонио Вивальди/ И. Белецкий. - Л., 1975. – 278 с.
3. Белоненко А. Г. Гендель/ А. Белоненко. - Л., 1971.
4. Бергер Л. Закономерности истории музыки// Муз. Академия/ Бергер. - 1993. - № 2. - С. 124-131.
5. Бронфин Е. Д. Россини/ Е. Бронфин. - М., 1966.
6. В. Протопопов. Из истории форм инструментальной музыки XVI - XVIII веков. Хрестоматия/ В. Протопопов. - М., 1980. – 115 с.
7. Галацкая В.С. Музыкальная литература зарубежных стран. Вып.1/ В.С. Галацкая. - М., 1963.
8. Галацкая В.С. Музыкальная литература зарубежных стран. Вып.3/ В.С. Галацкая. - М., 1974.
9. Грасбергер Ф. И. Брамс/ Ф. И. Грасбергер. - М., 1980.
10. Григорьев Л. Дж. Гершвин/ Л. Григорьев. - М., 1956.
11. Р.И. Всеобщая история музыки. Ч.1. - М., 1965. – 238 с.
12. Грубер Р.И., Гуревич А.Я. Категории средневековой культуры/ Р.И. Грубер, А.Я. Гуревич. - М.: Искусство, 1984. - 318 с.
13. Друскин М. История зарубежной музыки. Вып.4 (вторая половина XIX века)/ М. Друскин. - М., 1983.
14. Друскин М. История зарубежной музыки. Вып.4 (вторая половина XIX века)/ М. Друскин. - М., 1983.
15. Ежевская З. Ф. Шопен/ З. Ежевская. - Варшава., 1981.
16. Загурский Б. М. Глинка/ Б. Загурский. - Л., 1948.
17. Иванова І.Л., Куколь Г.В., Черкашина М.Р.. Історія опери. Західна Європа. XVII - XIX століття/ І.Л. Иванова, Г.В. Куколь, М.Р. Черкашина. - К., 1998. – 312 с.
18. Кривавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С.О. Українське мистецтво. У 3 ч. Львів, 2003 – 2005: Ч.І. 256 с., Ч.ІІ. 268 с. Львів, 2003-2008.
19. Конен В. История зарубежной музыки. Вып.3 (с1789 до середины XIX века) / В. Конен, - М., 1989.
20. Левик Б.В. Музыкальная литература зарубежных стран. Вып.4/ Б.В. Левик. - М., 1982.
21. Ливанова Т. История западноевропейской музыки до 1789 года. В.2-х томах/ Т. Ливанова. - М., 1982. – 427 с.
22. Мачача Т. С. Теоретико-методологічні засади проектування змісту технологічної освіти. *Український педагогічний журнал*. 2016. № 3. С. 105- 114.
23. Музична естетика західноєвропейського середньовіччя. - К., 1976.
24. Музыка XX века. Очерки в 2 частях. - М., 1976-1987.
25. Музыкальная литература зарубежных стран. Вып.5/ Под ред. Б.Левика. - М., 1980.
26. Печерський В.В. Українська спадщина: Історико-культурологічні есе. – К., 2004. – 340 с. (Інститут проблем сучасного мистецтва).
27. Сауленко Л.Л. Вступ до культури XX століття. Одеса, 2002.
28. Січинський В. Стил в українському мистецтві. *Хроніка 2000: Україна: філософський спадок століть*. Вип. 39 – 40. К., 2000. С. 182 – 187
29. Тарасенко О.А. Мистерии модернизма. Одесса, 2004.
30. Фартінг Стівен. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення. Харків, 2019. 576 с.

Політика оцінювання

- Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування, пошуку інформації, необхідної для виконання практичного завдання (наприклад, користування он-лайн бібліотекою).

- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Програма курсу «Історія образотворчого мистецтва» та курсу «Історія музики» входять до освітньої програми «Історія мистецтв». На кожен курс відводиться по 50 балів (разом 100) для загального заліку з Історії мистецтв..

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Залік

Поточний контроль та самостійна робота									ІНДЗ	Сума
ЗМ 1			ЗМ 2			ЗМ 3				
Т.1	Т. 2	Т.3	Т.4	Т.5	Т.6	Т.7	Т.8	Т.9	10	50
5	5	4	5	4	5	4	4	4		

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій).
- 2) Тематика та зміст практичних та лабораторних робіт.
- 3) Завдання для підсумкового контролю (залікові питання).
- 4) Електронне навчання в системі MODLE.

**Силабус курсу
ІСТОРІЯ МУЗИКИ
(ІСТОРІЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА)**

Освітній ступінь – Бакалавр
Галузь знань: 02 Культура і мистецтво
Спеціальність: 026 Сценічне мистецтво
Освітньо-професійна програма «Акторське мистецтво»
Кількість кредитів – 2

Рік підготовки – 1, семестр – 1

Компонент освітньої програми: Обов'язковий
Дні занять: четвер, 11.10-12.30, ауд.313 (Винниченка, 10)
Консультації: понеділок 14.05, ауд. 313

Мова викладання: українська

Керівник курсу

К. мист., доц. **Вольська Світлана Олексіївна**

Контактна інформація golvolus@ukr.net; 0352-53-76-11

Опис дисципліни

Програма курсу «Історія образотворчого мистецтва» спрямована на формування у студентів базових знань з історії розвитку образотворчого мистецтва та архітектури від первісності до XXI ст., ознайомлення з культурними доробками провідних країн світу, шедеврами мистецтва, історією їх створення.

Основними завданнями, які мають бути вирішені у процесі вивчення дисципліни, є закріплення та поглиблення знань з історії та теорії світового мистецтва; знання основних засобів типологізування мистецьких напрямів, основного понятійного апарату дисципліни; знання про творчість найбільш важливих персоналій світового мистецтва; розуміння особливостей художнього світогляду національних шкіл мистецтва; орієнтування у розмаїтті напрямів та тенденції мистецтва.

Програма вивчення навчальної дисципліни «Історія образотворчого мистецтва» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 026 Сценічне мистецтво.

Навчальний контент

	Темати	Результати навчання
Модуль І. Мистецтво Стародавнього світу, Середньовіччя та епохи Відродження		
1	Тема І. Види і жанри мистецтва. Найдавніше мистецтво. Мистецтво Стародавнього Єгипту	Знати: місце образотворчого мистецтва в системі мистецтв, його видовий і жанровий розподіл. Образотворче мистецтво в епоху палеоліту, мезоліту, неоліту. Типи мегалітичної архітектури. Провідні види мистецтва Стародавнього Єгипту, пам'ятки давньоєгипетського мистецтва. Мистецтво періоду Стародавнього, Середнього, Нового царства.

2	Тема 2. Античне мистецтво, мистецтво Стародавнього Сходу.	Знати: давньогрецьке мистецтво як унікальний зразок естетичного ідеалу. Періодизацію давньогрецького мистецтва: гомерівський період, архаїка, класика, еллінізм. Пріоритет пластичних жанрів (скульптура, архітектура). Структуру давньогрецького храму, його основні елементи, їх роль у розвитку європейської архітектури. Визначні пам'ятки римської архітектури, розвиток портретного жанру в скульптурі Стародавнього Риму. Особливості китайського, японського та індійського мистецтв. Етапи розвитку мистецтва Межиріччя від шумеро-аккадських часів до ассірійської та нововавилонської доби.
3	Тема 3. Романський та готичний стиль у мистецтві європейського Середньовіччя.	Знати: особливості архітектури V-VIII ст. Орнаментально-прикладне мистецтво як провідний вид художньої творчості Середньовіччя. Особливості романського та готичного стилів у країнах Європи. Собори в Реймсі, Ам'єні, Шартрський собор і собор Паризької богоматері. Англія: собор в Лінкольні, Солсбері, Уелсі. Німеччина: Собор в Кельні. Характеристика мистецтва рельєфу, круглої скульптури і вітражу в XII-XV ст. Мистецтво вітража. Етапи розвитку та найбільш значні центри мистецтва Київської Русі.
	Тема 4. Відродження в Італії та Північне Відродження.	Знати: розвиток ідей гуманізму, орієнтація на ідеали античності, антропоцентризм у добу Відродження. Відродження в Італії, періодизація. Мистецтво Флоренції XV ст.,. Творчість Леонардо да Вінчі, Рафаеля, Мікеланджело. Венеціанське мистецтво в кінці XVI ст. Творчість В. Тінторетто, П.Веронезе. Творчість Ян Ван Ейка, Р. ван дер Вейдена. Реалізм і фантастика в творчості Г.Босха. Мистецтво П.Брейгеля Старшого як відображення ідей нідерландської революції. Особливості Відродження в Німеччині. А.Дюрер – найвизначніший представник німецького Відродження.
Модуль II. Художні стилі та напрямки в мистецтві від Нового часу до сучасності.		
5	Тема 5. Формування основних художніх стилів XVII–XVIII ст. та їх характерні риси.	Знати: формування основних художніх стилів XVII–XVIII ст. та їх характерні риси; європейське бароко. Творчість Караваджо. Фламандська та голландська національні школи живопису. Творчість Рубенса. Видатні митці барокового живопису: Ель Греко, Хусепе Рібера, а Веласкеса, Рембрандта, Снайдера, Стиль бароко в архітектурі українських церков. Мистецтво України у період бароко. Майстри

		Львівської школи скульптури (Іван Георгій Пінзель та учні).
	Тема 6. Поняття «класицизм» у мистецтві та особливості формування нового стилю.	Знати: особливості архітектури в період класицизму: перехід від замку до палацу, обов'язковість парку, використання ордеру; основоположників класицизму у французькій архітектурі, містобудуванні у Франції XVIII ст.: особливості застосування прийомів класицизму у живописі: офіційний (придворний) та революційний напрям. Портрет і пейзаж у класицизмі: творчість Ніколя Пуссена, Клода Лорена, Жака Луї Давида
	Тема 7. Мистецькі течії XIX–XX ст.	Знати: стильові відмінності ампіру і класицизму, тенденції розвитку та основні представники. Живопис, скульптура та архітектура у епоху романтизму. Натуралізм. Імпресіонізм як художнє явище другої половини XIX – початку XX ст. Течія постімпресіонізму в мистецтві другої половини XIX ст. Модерн як стиль мистецтва на зламі XIX–XX ст. Синтез мистецтв у модернізмі: архітектура, живопис, графіка, декоративно-прикладне мистецтво. Генеза модернізму. Фонізм, кубізм, імажизм, футуризм, експресіонізм, абстракціонізм, дадаїзм, сюрреалізм, метафізичний живопис: національні школи та основні представники.
	Тема 8. Сучасне мистецтво кінця XX – початку XXI ст.	Знати: стильові особливості напрямків постмодернізму в образотворчому мистецтві межі XX–XXI ст.: концептуалізм (відео-арт, інсталяція та перформанс), трансавангард; оп-арт; поп-арт; соц-арт; боді-арт; ленд-арт; мінімалізм; графітізм; гіперреалізм. Архітектурні течії кінця XX – поч. XXI ст. Постмодернізм як плюралізм стильових напрямів в українському мистецтві. Сучасний український живопис. Особливості розвитку скульптури.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК11.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ФК10	Здатність сприймати нові знання у галузі культури та мистецтва та інтегрувати їх із уже наявними, зорієнтуватися на рівні спеціаліста в певній вузькій області театрального мистецтва, яка лежить поза межами вибраної спеціалізації.

ФК16.	Уміння користуватися науковою літературою, архівними матеріалами. Здатність займатися самоосвітою.
Програмні результати навчання	
ПРН 1.	Володіти культурою мислення, здатністю до узагальнення, аналізу і синтезу в професійній діяльності.
ПРН 2.	Володіти державною мовою України, культурою висловлювання, вмінням логічно будувати власне мовлення (письмове та усне).
ПРН 12.	Розуміти наукові публікації за обраною спеціалізацією і відслідковувати найновіші досягнення за цією спеціалізацією, спілкуючись з колегами.
ПРН 13.	Знайти відповідні наукові джерела, які належать до професійної діяльності.
ПРН 17.	Знати основні етапи (епохи, стилі, напрямки) у розвитку музики, літератури, образотворчого мистецтва, кіно; історичні та сучасні факти про життя і творчість видатних особистостей у сфері мистецтва.
ПРН 21.	Планувати організацію творчо-виробничого процесу, забезпечувати поетапність пошуку вірного мистецького рішення вистав та видовищ усіх видів та жанрів на високому художньому рівні.

Літературні джерела

1. Асеева Н.А. Українське мистецтво кінця XIX-початку XX століть і західноєвропейські художні центри. – К., 1989.
2. Печерський В.В. Курс історії архітектури. Методичний посібник з дисципліни «Всесвітня історія архітектури» для студентів мистецтвознавчої спеціалізації вищих навчальних закладів. К.: Видавництво Інституту проблем сучасного мистецтва, 2006.
3. Печерський В.В. Українська спадщина: Історико-культурологічні ессе. – К., 2004. – 340 с. (Інститут проблем сучасного мистецтва).
4. Постолюк Н.В. Пластичні мистецтва: Посібник. Херсон, 2006. 63 с.
5. Історія української архітектури. – К.: Техніка, 2003.
6. Кривавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С.О. Українське мистецтво. У 3 ч. Львів, 2003 – 2005: Ч.І. 256 с., Ч.ІІ. 268 с. Львів, 2003-2008.
7. Великие художники: их жизнь, вдохновение и творчество (Серия альбомов). – К.: ООО «Иглмосс Юкрейн», 2003.
8. Ковальов О. Декоративно-прикладне мистецтво в школі. Навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2006. 144с.
9. Литвинець Е. Українське народне мистецтво. Вишивання і нанизування. К.: Вища школа, 2004. 334с.
10. Мачача Т. С. Теоретико-методологічні засади проєктування змісту технологічної освіти. *Український педагогічний журнал*. 2016. № 3. С. 105- 114.
11. Орел Л. Українські рушники. Львів.: Кальварія, 2003. 230 с.
12. Поліщук О. Символіка українського декоративного мистецтва. Умань, 2008. 24с.
13. Савченко В.В. Археологія кольору. *Артанія*. 2007. Книга 8. С.70 – 73.
14. Савченко В.В. Дерево життя Кліма Степанова. *Артанія*. 2006. Книга 7. – С.87 – 89.

15. Савченко В.В. Дотик нескінченності: Море у малярстві Юрія Єгорова. *Образотворче мистецтво*. 2005. № 2. С.40 – 47.
16. Савченко В.В. Живопись Ю.Егорова: Вступ. стаття к каталогу «Юрий Егоров. Живопись». Галерея современного искусства NT–Art. Одесса, 2008. – С.3 – 5.
17. Савченко В.В. Світло зсередини полотна. *Артанія*. 2007. Книга 9.С.6 – 9.
18. Савченко В.В. Товариство ім. К.К.Костанді, або Ті, хто не вписався у “Велике Сьогодні”. *Образотворче мистецтво*. 2009. №1. С. 14-15.
19. Савченко В.В. Експресія кольору у просторі. *Артанія*. 2009. Книга 16. № 3. С. 70 – 75.
20. Сауленко Л.Л. Вступ до культури ХХ століття. Одеса, 2002.
21. Січинський В. Стиль в українському мистецтві. *Хроніка 2000: Україна: філософський спадок століть*. Вип. 39 – 40. К., 2000. С. 182 – 187
22. Тарасенко О.А. Мистерии модернизма. Одесса, 2004.
23. Тимофієнко В. Нариси всесвітньої історії архітектури. Т. 1. Кн.. 1. – К.: КНУБА, 2000.
24. Фартінг Стівен. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення. Харків, 2019. 576 с.

Політика оцінювання

- Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування, пошуку інформації, необхідної для виконання практичного завдання (наприклад, користування он-лайн бібліотекою).
- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Програма курсу «Історія образотворчого мистецтва» та курсу «Історія музики» входять до освітньої програми «Історія мистецтв». На кожен курс відводиться по 50 балів (разом 100) для загального заліку з Історії мистецтв..

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Залік

Поточний контроль та самостійна робота								ІНДЗ	Сума
ЗМ 1				ЗМ 2					
Т.1	Т. 2	Т.3	Т.4	Т.5	Т.6	Т.7	Т.8	10	50
5	5	5	5	5	5	5	5		

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій).
- 2) Тематика та зміст практичних та лабораторних робіт.
- 3) Завдання для підсумкового контролю (залікові питання).
- 4) Електронне навчання в системі MODLE.